

She is a tree of life to those who grasp her:

From the Midrash to the custom

1 -Proverbs 3	1 - משלי ג
13 Happy is the man who finds wisdom, The man who attains	אַדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם בַּ אַשְׁרֵי אָדָם בַּ
understanding. [] 18 She is a tree of life to those who grasp her, and	
whoever holds on to her is happy.	ַלמַחָזִיקִים בָּה ּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר.

2 -Leviticus 19:23	2 - ויקרא יט:כג
When you enter the land and plant any tree for food, you shall	וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ 垚
regard its fruit as forbidden. Three years it shall be forbidden for	מַאֲכָל וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ אֶת פּּרְיוֹ שָׁלשׁ
you, not to be eaten.	שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים לֹא יֵאָכֵל.

According to the verse, what is the commandment?

3 - Leviticus Rabbah 25 (19 :23)	3 - ויקרא רבה כה (יט:כג) וְכִי תָבֹאוּ אֶל
	הָאָרֶץ וּנְטעְתָּם כָּל עֵץ מַאֲכָל
She is a tree of life for those who grasp her.	עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחָזִיקִים בָּהּ.
Rav Houna in the name of Rabbi Aha: may the words of the	אָמַר רַב הוּנָא בְּשֶׁם רַבִּי אַסָא: שֶׁלֹא יִהְיוּ דִבְרֵי
Torah not be in your eyes like a man who has an old	תוֹרָה בְּעֵינֶיךָ כְּאָדָם שָׁיֵּשׁ לוֹ בַּת בּוֹגֶרֶת וְהוּא
daughter and who wants to marry her to someone, but My	רוֹצֶה לְסונפה לְאֶחָד, אֶלֶא <u>משלי ב, א</u> :בְּנִי אָם
son, if you receive my words, and if you keep my precepts	תִּקַּח אֲמָרָי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּרָ, אִם יֵשׁ לְךָ זְכוּת
with you, if you deserve it, take my words.	.תקַח אֲמָרָי

- What is the subject of the verse according to the writer of the Midrash?
- Who is the old maid? Who's the father?
- What does "grasp" mean to Rav Houna?

Rav Khounia in the name of Rabbi Binyamin ben Levy: it is a king who says to his son "go out to trade". He told him "Dad, I'm afraid of robbers on the roads and pirates on the sea". What did his father do? He took a stick, carved it and inserted an amulet into it and gave it to his son. He said to him, "This stick in your hand, you will not be afraid of any creature." Thus said the Creator to Israel: "My sons, practice the Torah and you will not fear any creature."

רב חוניָא בְּשֶׁם רַבִּי בִּנְיָמְן בֶּן לֵּוִי: לְמֶלֶּךְ שָׁאָמַר לְבְנוֹ צֵּא לְפְרַגמַטְיָא, אָמַר לוֹ אַבָּא מִתְיִירֵא אָנִי בַּדֶּרֶךְ מֵפני הַלִּיסְטִין וּבּיָם מִפְּנִי הפִּירְטִין. מֶה עָשָה אָבִיו? נְטַל מַקֵּל וַחְקְקוֹ וְנְתַן בּוֹ קְמֵיע וּנְתָנָהּ לְבְנוֹ. אָמַר לוֹ יהיה מַקְל זָה בְּיָדֶךְ וְאִין אַת מִתְיָרֵא מִכל בְּרִייָּה. כֶּךְ אָמַר הקב"ה לִישראל בְּנִי עִיסְקוּ בַּתּוֹרָה וְאֵין אַתֶּם מְתִייָרָאִים מכל בִיריה.

- How does the homily depict *She is a tree of life for those who grasp her?*
- What is the meaning of Rav Khounia's drasha?

Deuteronomy 27:26	דברים כז:כו
Cursed be he who will not uphold the terms of this	אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים אֶת דִּבְרֵי
Teaching and observe them. And all the people	הַתּוֹרָה הַזּאֹת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם
shall say, Amen!	וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן.

If it had been said Cursed be he who will not study, there would be no possibility of getting up, but it is written (Deuteronomy 27:26) Cursed is he who will not raise the words of this law. If it had been said She is a tree of life for those who work for her, there would be no possibility of getting up, but it is written *She is a tree of life for those who grasp her*.

Rav Houna said: If a man fails in front of a transgression, he is liable to death by God. What must he do to live? If he can read one page [of Torah], let him read two, if he knows by heart one chapter [of Mishnah], let him say two. And if he cannot read or recite, what must he do to live? Let him go and be fundraiser for the public and raise charitable funds, and he will live. For if it was written *Cursed he be who will not study*, there would be no possibility of getting up, but it is written *Cursed he be who will not rise*. If it was said *She is a tree of life for those who work for her*, there would be no possibility of getting up, but it is written *She is a tree of life for those who grasp her*.

(Ecclesiastes 7:12): For to be in the shelter of wisdom is to be also in the shelter of money. Rabbi Aha in the name of Rabbi Tanhoum son of Rabbi Hiya: Someone has learned, taught, repeated, put in practice, and he had the (financial) possibility to support and he did not support, he is the one who is cursed as it is written: Cursed he be who will not rise. Rabbi Irmiya in the name of Rabbi Hiya: if he has not learned, not done, not repeated, not taught to others, and he has no (financial) possibility to support but has supported, he is the one who is Blessed.

אָלּוּ נֶאֱמֵר ארור אֲשֶׁר לֹא יִלְמִד, לֹא הַיְתָה תְּקוּמָה, אָלָּא (<u>דברים כז, כו)</u> אָשֶׁר לֹ*א יָקִים* אֶת דְּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. אִילּוּ נֶאֱמֵר עֵץ חַיִּים הִיא לְעֲמֵלִים בָּהּ, לֹא הָיְתָה תְּקוּמָה, אָלֶא עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחַזִיקִים בָּהּ.

רֵב הוּנָא אָמַר: נְכְשַׁל אָדָם בּעֲבֵרָה נתחַיבּ בה מִיתָה בִּידִי שְׁמִים. מַה יַּעֲשֶׁה וְיִחְיֶה? אַם הָיָה לְמוּד לְקְרוֹת דַּף אֶחָד קוֹרֵא שְׁנִי דְּפִין ,וְאִם הָיָה לְמוּד לְשְׁנוֹת פֶּרֶק אֶחָד יִשְׁנָה שְׁנִי פרקים. וְאִם אֵינוֹ לְמוּד לֹא לְקְרוֹת וֹלֹא וְלְשְׁנוֹת, מַה יַּעֲשֶׂה וְיִחְיֶה? לְקְרוֹת וֹלֹא וְלְשְׁנוֹת, מַה יַּעֲשֶׂה וְיִחְיֶה? יֵלְךְ וְעֵשֶׂה פַּרְנָס שלצִבּוּר וְגַבַּיִי שָׁל צְדָקָה וְהוּא חֵי. שָׁאִילוּ נָאֱמַר אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יִלְמִד, לֹא הָיְתָה תְּקוּמָה, אֶלֶּא אָרוּר אֲשֶׁר לֹא לֹא יָקִים. אִלוּ נָאֱמַר עֵץ חַיִּים לְעֲמֵלִים בָּהּ, לֹא הָיְתָה תְּקוּמָה, אֶלֶּא עֵץ חַיִּים הִיא לֹא הַיְתָה תְּקוּמָה, אֶלֶּא עֵץ חַיִּים הִיא לֹא הַיְתָה תְּקוּמָה, אֶלֶּא עֵץ חַיִּים הִיא לֹא הַיְתָה תְּקוּמָה, אֶלֶּא עֵץ חַיִּים הִיא לַבְּה.

קהלת ז, יב: כִּי בְּצֵל הַחָּכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף.
רַבִּי אָחָא בְּשֵׁם רַבִּי תַּנְחוּם בּרַבִּי חִיָּיה:
לְמַד אָדָם וְלְמֵּד וְשִׁימֹר וְעָשָׂה וְהָיְתָה
ספּקה בְּיָדוֹ לְמַחוֹת וְלֹא מִיחָה, לְהַחֲזִיק
וְלֹא הֶחֲזִיק, הֲרֵי זֶה בִּכְלֵל אָרוּר, הֲדָא
הוּא דְּכְתִיב: אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים. רַבִּי
וִרְמְיָה בְּשֵׁם רַבִּי חִיָּיה: לֹא לְמַד, וְלֹא עָשָׁה
וְלֹא שִׁימֹר וְלֹא לְמֵד לַאֲחֵרִים וְלֹא כְּיְתָה
ספּקה בְּיָדוֹ לְהַחֲזִיק וְהֶחֱזִיק, וְלֹא לְמַחוֹת
וּמְחָה, הָבֵי זֶה בִּכְלֵל בָּרוּך.

- What are the three stages of the drasha here?
- What does it mean to grasp the Torah?
- How do you understand the verse of the Ecclesiastes? Is there a causal relationship?

Rav Huna and Rabbi Irmiya said in the name of Rabbi Hiya bar Abba: in the future world the Creator will make shade and huts to those who have good deeds on their account, near the sons of the Torah in the Garden of Eden, and I have three verses [for proof].

The first: For to be in the shelter of wisdom is to be also in the shelter of money (Ecclesiastes 7:12).

Happy is the man who does this, The man who holds fast to it (Isaiah 56: 2)

And this one: She is a tree of life to those who grasp her.

Shimon the brother of Azaria quoted his brother. Wasn't Shimon better than Azaria? But since Azaria traded and fed Shimon, the law is said in his name.

And it is all the same in Deuteronomy 33:18 And of Zebulun he said: Rejoice, O Zebulun, on your journeys, And Issachar, in your tents. Issachar was greater than Zabulon, but the latter financed him and that is why the verse is said in his name, Rejoice, O Zebulun, on your journeys, And Issachar, in your tents!

Rabbi Tanhuma said: Whoever goes on a journey and does not prepare for war, will end up losing the war. But the tribe of Zabulon could prepare for it or not, they won, as it is written (Chronicles I 12:34) of Zebulun, those ready for service, able to man a battle line with all kinds of weapons, 50,000, giving support wholeheartedly. What is wholeheartedly? Whether they prepared for it or not, they would go to war and win it. Rabbi Yehuda ben Padia taught: Who will reveal you the truth, first human who that have not been able to respect what you were ordered for even one hour while your children wait to eat their fruits for three years? Rav Huna said: When Bar Kapara heard this he said, "Rabbi Yehuda my nephew has spoken well, this is what is written: When you enter the land and plant any tree for food.

רָב הוּנָא וְרַבִּּי יִרְמְיָה אָמְרוּ בְּשֵׁם רַבִּּי חִיָּיה בַּר אַבָּא: עָתִיד הקב"ה לַעֲשׁוֹת צֵל וְחֻפּּוֹת לְבַעֲלֵי הַמִּצְוֹת אֵצֶל בְּנֵי תוֹרָה בְּגַן עֵדֶן, וְאִית לֵיהּ תִּלְתָא קָרִייָן,

חָדָא (<u>קהלת ז:יב</u>):כִּי בְּצֵל הַחָּכְמָה בְּצֵל הַכָּסֵף.

(<u>ישעיה נו: ב</u>):אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זאת וּבֶּן אָדָם יַחָזיק בָּהּ.

ּוְהָדֵין: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ.

שׁמְעוֹן אַחִי עֲזַרְיָה אָמַר מִשְׁמוֹ, וַהְלֹא שִׁמְעוֹן הָּיָה גָּדוֹל מֵעֲזַרְיָה, אֶלָּא עַל יְדִי שֶׁהָיָה עֲזַרְיָה עוֹסֵק בַּפְּרַגמִטְיָא וְנוֹתֵן בְּפִיוּ שֶׁלשִׁמְעוֹן, לְפִיכֶךְ נִקְרֵאת הֲלֶכָה עַל שְׁמוֹ וְלִיבוּלַן אָמֵר שְׁמֵח זְבוּלַן בְּצֵאתֶךְ וִישְּשׁכֶר בְּאֹהֶלִיךְ, שַׁמְר בְּעַמְלוֹ, לְפִיכֶךְ נִקְרָא הַפְּסוּק עַל שְׁמוֹ: שְׁמַח זְבוּלַן בְּצֵאתֶרְ וִישְּשׁכֶר בְּאֹהֶלִיךְ, שׁכרו בַּעֲמְלוֹ, לְפִיכֶךְ נִקְרָא הַפְּסוּק עַל שְׁמוֹ: שְׁמַח זְבוּלֵן בְּצֵאתֶרְ וִישְׁשַׁכֶר בְּאֹהֶלִיךְ.

אָמַר רַבִּי תַּנְחוּמָא: כָּל מִי שֶׁיוֹצֵא לַדרך וְאֵינוֹ מְכַּוּן לְבּוֹ לַמְּלְחָמָה ,סוֹף שֶׁהוּא נוֹפֵל בַּמְלְחָמָה. אֲבָל שָׁבְטוֹ שֶׁלֹזְבוּלוּן בַּין מִתְּכַּוּונִין בַּין שָׁאֵין מִתְכַּוּונִין, יוֹצְאִין לַמְּלְחָמָה מִתְכַּוּונִין, הָדָא הוּא דְכְתִיב: (דברי הימים א יב, לד): ומִיּבְלוּן יוֹצְאֵי צָבָא וערְכִי יב, לד) וְלַעֶּדֹר בָּלֹא לֵב וְלַב, מָהוּ בְּלֹא לֵב וְלַב? בֵּין מִתְכַּוּוְנִין בֵּין שָׁאֵין מִתְכּוּוְנִין, לֵב וְלַב? בֵּין מִתְכַּוּוְנִין בֵּין שֶׁאֵין מִתְכּוּוְנִין,

דְרַשׁ רַבִּי יְהוּדָה בֶּן פְּדִיה, מִי יְגֵלֶּה עָפָּר מֵּעִינֶיךְ אָדָם הָרְאשׁוֹן, שֶׁלֹא יָכֹלְתה לְעֲמֹד על צִוּוּיְךְ שָׁעָה אֶחָת, וַהְרֵי בָּנֶיךְ מִמְתִּינִין לְעָרְלָה שָׁלֹשׁ שָׁנִים. אָמֵר רַב הוּנָא כַּד שָׁמַע בְּר קַפְּרָא כָּךְ אָמַר: יָפֶה דְּרַשׁ רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּר קַפְּרָא כָּךְ אָמַר: יָפֶה דְּרַשׁ רַבִּי יְהוּדָה בֶּן אֲחוֹתִי,הֲדָא הוּא דְכְתִיב (וִיקרא יִט, כֹּג) וְכִי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ וּנְטִעְתֶּם כָּל עֵץ מֵאֶכָל.

- How does the homilist try to convince people to fund those who study Torah? Does this make you think of current ways?
- Is there a common thread between the last two passages of the homily?

4 –Palestinian Talmud, Sota 7:4

It is written: Cursed be he who does not raise the words of this law. Is there a falling Torah?

Shimon ben Yakim said: this is the haza? [to] the one who is standing. Rabbi Shimon ben Halafta said: it is the house below (the house of the Nassi, the civil leader), as Rav Khuna rav Yehuda said in the name of Shmuel: it is about this that Hosea tore his clothes and said: I have to pick her up.

כתיב *ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת.* וכי יש תורה נופלת?

שמעון בן יקים אומר: זה <mark>החז ?</mark> שהוא עומד

רבי שמעון בן חלפתא אומר זה הבית שלמטן דאמר רב חונה רב יהודה בשם שמואל על הדבר הזה קרע יאשיה ואמר עלי להקים.

- How can we understand the uncertain word? Look at the Leiden manuscript.
- How does Shimon ben Yakim understand to "raise the Torah" and therefore "grasp it"?
- How does Rabbi Shimon ben Halafta understand "to raise the Torah" and therefore "to grasp it"?

Palestinian Talmud, Leiden manuscript. Italy - 1289

למי ל תנחומא מכיון דכת בסוף אנץ כמי טכולו דבר אחדי כת ארור אשר לא יקים זות כל דברי העורה הזאת וכי יש וערה טפלת שמען כן יקים דו זה החזן שהוא שמדי ל טמען כן יקים דו זה החזן שהוא שמדי ל טמען כן חלפושו דו זה הכית שלמען דדה רב חומו רב יהודה בשם שמא על הדבר הזה הרע יאשיה

5 - Massechet Sofrim 3:12, Israel, 8 th century	5 - מסכת סופרים ג: יב
He does not put it on a support where it would be	לא יתננו על גבי הכסא ויהא תלוי [] אלא אוחז
hung [] but takes it in his hands with fear and reads	בידיו באימה וקורא בו.
it.	

6 - Shulkhan Arukh, Safed, 1563	6 - שולחן ערוך אורח חיים קלט: יא
Whoever reads the Torah must hold the scroll at the time	הקורא בתורה צריך לאחוז בספר תורה בשעת
of the blessing. And this custom is based on what Joshua	ברכה. הגה: וסמכו מנהג זה על מה שנאמר
was told Let not this Book of the Teaching cease from your	ביהושע לא ימוש ספר התורה הזה מפיך חזק
lips [] Be strong and resolute. And from there we have	ואמץ. ומזה נהגו לומר למסיים לקרות בתורה
the habit of saying to whomever finishes reading the	בכל פעם חזק (בית יוסף בשם אורחות חיים).
Torah, every time, Hazak.	